

Judikatūras krājums

EIROPAS SAVIENĪBAS CIVILDIENESTA TIESAS SPRIEDUMS
(otrā palāta)
2012. gada 13. decembrī

Apvienotās lietas F-7/11 un F-60/11

AX
pret
Eiropas Centrālo banku (ECB)

Civildienests — Eiropas Centrālās bankas darbinieki — Disciplinārlieta — Darbinieka atstādināšana, nesamazinot pamatalgu — Lēmuma atsaukšana — Tiesības uz aizstāvību — Pieļauve lietas materiāliem — Pamatojums — Lēmuma pamatojums — Apgalvojums par profesionālo pienākumu neizpildi — Nopietns pārkāpums

Priekšmets Prasības, kas celtas saskaņā ar LES un LESD pielikumā esošā Protokola par Eiropas Centrālo banku sistēmas Statūtiem un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem 36.2. pantu, ar kurām AX lūdz, ar pirmo, kas reģistrēta ar numuru F-7/11, un, ar otro, kas reģistrēta ar numuru F-60/11, galvenokārt, attiecīgi atcelt Eiropas Centrālās bankas (ECB) 2010. gada 4. augusta un 2010. gada 23. novembra lēmumus atstādināt viņu no pienākumu veikšanas

Nolēmums Prasības apvienotajās lietās F-7/11 un F-60/11 noraidīt. Prasītājs sedz savus tiesāšanās izdevumus un atlīdzina ECB tiesāšanās izdevumus.

Kopsavilkums

1. Ierēdņu celta prasība — Interese celt prasību — Prasība, kas celta par atceltu tiesību aktu — Atcelšanas un atsaukšanas attiecīgās sekas (Civildienesta noteikumu 90. un 91. pants)

2. Ierēdņu celta prasība — Eiropas Centrālās bankas darbinieki — Īpaša sūdzība — Prasība par lēmumu noraidīt šo īpašo sūdzību — Pieņemamība (Protokola par Eiropas Centrālo banku sistēmas statūtiem un Eiropas Centrālās bankas statūtiem 36.2. pants; Eiropas Centrālās bankas personāla nodarbināšanas kārtības 42. pants)

3. Ierēdņi — Eiropas Centrālās bankas darbinieki — Disciplinārie pasākumi — Darbinieka atstādināšana — Iestādes lēmums, kas pieņemts, iepriekš neuzklausot ieinteresēto personu — Neuzklausīšana, kurā vainojama ieinteresētā persona — Tiesiskums (Eiropas Centrālās bankas personāla nodarbināšanas kārtības 43. pants)

4. Ierēdņi — Eiropas Centrālās bankas darbinieki — Disciplinārie pasākumi — Darbinieka atstādināšana — Pienākums atjaunot darbā — Ierobežojumi (Eiropas Centrālās bankas personāla nodarbināšanas kārtības 43. pants)

5. *Ierēdņi — Eiropas Centrālās bankas darbinieki — Disciplinārie pasākumi — Darbinieka atstādināšana — Nevainīguma prezumpcijas principa pārkāpums — Neesamība (Eiropas Centrālās bankas personāla nodarbināšanas kārtības 43. pants)*

6. *Ierēdņi — Eiropas Centrālās bankas darbinieki — Disciplinārie pasākumi — Darbinieka atstādināšana — Tiesības pieklūt ieinteresētās personas darbību izmeklēšanas lietas materiāliem — Ierobežojumi — Pamattiesību pārkāpums — Neesamība (Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta b) apakšpunkts un 48. panta 1. punkts; Eiropas Centrālās bankas personāla nodarbināšanas kārtības 43. pants)*

7. *Ierēdņi — Eiropas Centrālās bankas darbinieki — Disciplinārie pasākumi — Darbinieka atstādināšana — Prasība par pietiekami ticamu viņa pienākumu būtiskas neizpildes apgalvojumu — Pārbaude tiesā — Ierobežojumi (Eiropas Centrālās bankas personāla nodarbināšanas kārtības 43. pants)*

8. *Tiesvedība — Tiesāšanās izdevumi — Pienākums — Taisnīguma prasību ņemšana vērā — Piespriešana lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs — Atbildētāja iestāde, kas ir izmantojusi advokāta pakalpojumus — Apstākļi, kas nepamato to, ka iestādei ir jāsedz maksājami honorāri (Tiesas statūtu 19. pants; Civildienesta tiesas Reglamenta 87. panta 2. punkts)*

1. Prasītājs saglabā interesi celt prasību par atcelto tiesību aktu, jo atšķirībā no atsaukuma atcelšana attiecībā uz attiecīgā akta adresātiem ļauj pastāvēt sekām, ko šis akts ir radījis laikposmā, kurā šis akts bija spēkā.

(skat. 77. punktu)

Atsauces:

Tiesa: 1960. gada 12. februāris, 16/59, 17/59 un 18/59 *Geitling* u.c./Augstā iestāde.

Pirmās instances tiesa: 1995. gada 13. decembris, T-481/93 un T-484/93 *Exporteurs in Levende Varkens* u.c./Komisija, 46.–48. punkts.

2. Īpašā sūdzība, kas pamatota ar Protokola par Eiropas Centrālo banku sistēmas Statūtiem un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem 36.2. pantu un Eiropas Centrālās bankas personāla nodarbināšanas kārtības 42. pantu, ir sarežģītas procedūras neatņemama sastāvdaļa, un tas ir tikai viens no priekšnosacījumiem prasības celšanai tiesā. Šādos apstākļos prasījumi, pat ja tie formāli ir vērsti pret īpašās sūdzības noraidījumu, faktiski ir jāuzskata par tādiem, ar kuriem vērsas tiesā par nelabvēlīgu aktu, par kuru bija iesniegta sūdzība, izņemot, ja īpašās sūdzības noraidījumam ir priekšmets, kas atšķiras no tā tiesību akta priekšmeta, par kuru tika iesniegta īpašā sūdzība.

(skat. 78. punktu)

Atsauces:

Pirmās instances tiesa: 2006. gada 25. oktobris, T-281/04 *Staboli*/Komisija, 26. punkts.

Civildienesta tiesa: 2006. gada 18. maijs, F-13/05 *Corvoisier* u.c./ECB, 25. punkts.

Eiropas Savienības Vispārējā tiesa: 2011. gada 21. septembris, T-325/09 P *Adjemian* u.c./Komisija, 32. punkts.

3. Ja iestādei ir jāuzklausa persona pirms lēmuma pieņemšanas, tai nav pienākuma bezgalīgi atlikt uzklausišanas datumu, līdz ieinteresētā persona spēs tajā piedalīties.

Tādējādi, neesot normai, kas liek iestādei atcelt lēmumu pirms jaunas procedūras uzsākšanas tā aizstāšanai, Eiropas Centrālās bankas darbinieks nevar atteikties, nepildot lojalitātes pienākumu, kas gulstas uz katru Eiropas Savienības dienestā esošu darbinieku pret tās iestādi, piedalīties Bankas organizētā uzklaušanās. Uzaicinājuma piedalīties uzklaušanās noraidījums var tikt pielīdzināts īpašam apstāklim, kas pamato lēmuma par atstādināšanu atbilstīgi Eiropas Centrālās bankas personāla nodarbināšanas kārtības 43. pantam pieņemšanu bez ieinteresētās personas uzklaušanās. Šajā ziņā Banka, pieņemot šo lēmumu, nepārkāpj ne nodarbināšanas kārtības 43. pantu, ne tā rezultātā tiesības uz aizstāvību, atbilstīgi kurām ikkatram, pret kuru ir uzsākta procedūra, kuras rezultātā var tikt pieņemts nelabvēlīgs akts, ir jābūt iespējai tikt pienācīgi uzklautam.

(skat. 90. un 91. punktu)

Atsauce

Pirmās instances tiesa: 2002. gada 5. decembris, T-277/01 *Stevens*/Komisija, 41. punkts; 2004. gada 16. marts, T-11/03 *Afari*/ECB, 192. punkts.

4. Ja Savienības tiesa nav atcēlusi lēmumu, ar kuru Eiropas Centrālās bankas darbinieks tika atstādināts no saviem pienākumiem disciplinārlietas ietvaros, iestādei nav pienākuma atjaunot darbā pēdējo minēto. Tādējādi, ja vien attiecīgais darbinieks nepierāda procedūras ļaunprātīgu izmantošanu, iestādei nevar pārņemt prettiesiskumu tādēļ, ka tā ir rīkojusies tādējādi, ka šis darbinieks paliek atstādināts no saviem pienākumiem.

(skat. 92. punktu)

5. Nevainīguma prezumpcijas pārkāpums var tikt konstatēts tikai tad, ja ir pierādījumi, ka iestāde kopš disciplinārlietas uzsākšanas bija nolēmusi katrā ziņā piemērot sodu attiecīgajai personai.

Tāds nav Eiropas Centrālās bankas darbinieka, kurš disciplinārlietas laikā ir atstādināts no saviem pienākumiem, gadījums. Eiropas Centrālās bankas personāla nodarbināšanas kārtības 43. pantā piedāvātās iespējas atstādināt personu mērķis nav sodīt pēdējo minēto, bet ļaut iestādei noteikt aizsardzības pasākumu, lai nodrošinātu, ka šī persona neiejaucas notiekošajā izmeklēšanā.

(skat. 93. punktu)

Atsauces

Pirmās instances tiesa: 2001. gada 18. oktobris, T-333/99 *X*/ECB, 151. punkts; 2002. gada 9. jūlijs, T-21/01 *Zavvos* /Komisija, 341. punkts.

6. Lai gan iestādei ir pienākums nosūtīt attiecīgajai personai dokumentus, uz kuriem tā tieši pamatojas, pieņemot nelabvēlīgu lēmumu, šo dokumentu neizpaušana var novest pie attiecīgā lēmuma atcelšanas tikai tad, ja izteiktie iebildumi var tikt pierādīti, vienīgi atsaucoties uz šiem dokumentiem. Kas attiecas uz Eiropas Centrālās bankas lēmumu atstādināt no pienākumiem darbinieku, Eiropas Centrālās bankas personāla nodarbināšanas kārtības 43. pants, kurš nosaka pēdējās minētās kompetenci noteikt atstādināšanu, pakārto šīs normas piemērošanu vienīgi tam, ka pret attiecīgo darbinieku ir vērsti pietiekami ticami apgalvojumi par viņa profesionālo pienākumu būtisku neizpildi. Šajā ziņā, ja ir apgalvojumi par preču iegādi, kuru profesionālā noderība ir apšaubāma un kuru atrašanās vietu nav varēts nešaubīgi pierādīt, iestādei nevar pārņemt dokumentu, kuros attiecīgi atspoguļota viņa darbību izmeklēšanas darba attīstība, nenosūtīšanu ieinteresētajai personai.

Tāpat Banka nepārkāpj Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta b) apakšpunktu, ne arī darbinieka tiesības uz aizstāvību, liedzot pēdējam minētajam piekļuvi izmeklēšanas lietas materiāliem pirms atstādināšanas lēmuma pieņemšanas.

Protams, ņemot vērā šī 41. panta 2. punkta b) apakšpunkta normas, Bankas personāla loceklim ir tiesības piekļūt Bankas informācijai, kas varētu viņam ļaut saprast apgalvojumu par viņa profesionālo pienākumu būtisku neizpildi saturu, lai viņš varētu pierādīt tostarp, ka attiecīgie nodarījumi neietilpst viņa atbildībā, ka tie nav tik būtiski, lai pamatotu atstādināšanas lēmumu, ka tie nav pietiekami ticami vai ka tie ir pilnībā nepamatoti, tādēļ attiecīgā personāla locekļa atstādināšana ir prettiesiska. Šāda Bankas personāla nodarbināšanas kārtības 43. panta interpretācija turklāt saskan ar nevainīguma prezumpcijas principu, kuru attiecībā uz apsūdzētām personām paredz hartas 48. panta 1. punkts.

Tomēr atbilstīgi hartas 41. panta 2. punkta b) apakšpunktam ikkatras personas tiesības piekļūt to skarošās lietas materiāliem darbojas tikai, ievērojot konfidencialitātes un dienesta un lietu noslēpuma leģitīmās intereses. Leģitīmajās interesēs, kuras var pamatot konfidencialitāti, ietilpst nepieciešamība aizsargāt izmeklēšanas efektivitāti. Izmeklēšanas efektivitāte var tikt mazināta, ja piekļuve visiem ar to saistītajiem dokumentiem var tikt sniegta attiecīgajām personām, kamēr izmeklēšana nav pabeigta.

(skat. 100.–103. un 105. punktu)

Atsauces

Tiesa: 2004. gada 7. janvāris, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P un C-219/00 P *Aalborg Portland u.c./Komisija*, 73.–75. punkts.

Pirmās instances tiesa: 2001. gada 3. jūlijs, T-24/98 un T-241/99 *E/Komisija*, 92. punkts; 2007. gada 12. septembris, T-259/03 *Nikolaou/Komisija*, 242. punkts; 2008. gada 8. jūlijs, T-48/05 *Franchet un Byk/Komisija*, 255. punkts.

Civildienesta tiesa: 2009. gada 30. novembris, F-80/08 *Wenig/Komisija*, 67. punkts.

7. Lai gan Eiropas Centrālās bankas personāla nodarbināšanas kārtības 43. pants pakārto šīs normas piemērošanu vienīgi tam, ka attiecībā uz attiecīgo darbinieku pastāv apgalvojumi par viņa pienākumu būtisku neizpildi, lai atstādinātu darbinieku, attiecībā uz viņu izteiktajiem apgalvojumiem tomēr ir jābūt pietiekami ticamiem.

Ņemot vērā plašo novērtējuma brīvību, kas ir Bankai atbilstīgi šim 43. pantam noteikt atstādināšanu, ja attiecībā uz darbinieku ir pietiekami ticami apgalvojumi par viņa pienākumu neizpildi, Savienības tiesai nav jānosaka, vai būtu bijuši citi piemērotāki pasākumi.

(skat. 137. un 149. punktu)

Atsauce

Civildienesta tiesa: *Wenig/Komisija*, minēts iepriekš, 67. punkts.

8. Ņemot vērā taisnīguma prasības atbilstīgi Civildienesta tiesas Reglamenta 87. panta 2. punktam, ja atzītu, ka prasītājam nav jāsedz atbildētājas iestādes advokāta honorāri un izdevumi, jo pēdējo minēto esot varējis pārstāvēt tās juridiskais dienests, attiecībā uz šo iestādi tiktu mazināta Tiesas statūtu 19. panta iedarbība, saskaņā ar kuru iestādēm – ar šo vārdu saprotot, ka tas visplašākajā ziņā attiecas arī uz Savienības organizācijām un struktūrām, – ir iespēja, ka tām palīdz juriskonsults vai advokāts. Katrā ziņā šāds arguments ir saistīts ar šīm iestādēm radīto izdevumu neizbēgamo raksturu, kas ir jautājums, ko var attiecīgā gadījumā izvirzīt, lemjot par tiesāšanās izdevumiem, bet kurš neietekmē to, vai lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, ir jāpiespriež segt tiesāšanās izdevumus pilnībā vai daļēji.

(skat. 164. punktu)

Atsauce

Civildienesta tiesa: 2011. gada 27. septembris, F-55/08 DEP *De Nicola/EIB*, 26. punkts.